

UDÁLOST Č. 47704053
TECHNICKÁ POMOC – SPOLUPRÁCE SE SLOŽKAMI IZS
BĚLÁ NAD SVITAVOU 31

Autor: plk. Mgr. ALEŠ ČERNOHORSKÝ

HZS Pardubického kraje

Teplého 1526, 530 02 Pardubice

email: ales.cernohorsky@pak.izscr.cz

7. 10. 2010 - ČTVRTEK

- 19:03 hod. - založena událost na KOPIS HZS Pardubického kraje. Na místě od 16 hodin zasahuje PČR - ÚOOZ Praha, Pyrotechnická služba Policie a chemická laboratoř HZS Jihomoravského kraje Tišnov, která přijela na místo spolu s Policií ČR. Dle oznámení z místa zásahu jsou na místě výbušniny, pyrotechnika a chemické látky, přímé nebezpečí nehrozí, je ale třeba, aby se na místo dostavil příslušník HZS Pardubického kraje s rozhodovací pravomocí k dohodě o další činnosti. Na místo v 19:08 hod. vyjíždí řídící důstojník HZS Pardubického kraje - Územního odboru Svitavy (dále ŘD). O události byli dále vyrozuměni krajský ředitel HZS Pardubického kraje, řídící důstojník MV–GŘ HZS ČR, zástupce Pardubického kraje – tajemník Bezpečnostní rady a příslušníci IOO Lázně Bohdaneč.

Obr. 1: Vstup do objektu

- **20:55 hod.** - na místě události byl dohodnut další postup – zásah plně v režii Policie ČR, bude probíhat trvalá ostraha objektu hlídkou PČR, ráno nastoupí pyrotechnici. Jednotka HZS Pardubického kraje provede před nástupem pyrotechniků úpravu příjezdové cesty a odtahování vraku nepojízdného vozidla, jinou činnost provádět nebude.

8. 10. 2010 - PÁTEK

- **8:42 hod.** - povolána Policií ČR (kriminální Policie – Svitavy + pyrotechnická služba PČR Olomouc) výjezdová skupina IOO Lázně Bohdaneč na měření a rozbor vzorků a jednotka HZS Pardubického kraje na úpravu příjezdové cesty. Na místo přijíždí řídící důstojník HZS Pardubického kraje - Územního odboru Svitavy. Po úpravě příjezdové cesty vstupují v 11:40 hod. do objektu příslušníci z IOO Lázně Bohdaneč. Při průzkumu nacházejí velké množství chemických látek (Obr. 2) a v 12:00 hod. jsou indikovány RA látky. Jednalo se o sloučeniny uranu – chloridy uranylu (Obr. 3).

Obr. 2: "Laboratoř"

Velitel zásahu okamžitě zastavil veškerou činnost v zasaženém objektu a cestou operačního a informačního střediska IZS oznamuje událost SÚJB v Hradci Králové. O této skutečnosti byli informováni ředitel HZS Pardubického kraje, hejtman Pardubického kraje a OPIS MV-GŘ HZS ČR.

Obr. 3: Nález RA látek

- 15:15 hod. - na místo se dostavil s ŘD územního odboru Svitavy společně s ředitelem HZS Pardubického kraje. Současně se dostavili zástupci krajského ředitelství PČR, hejtman Pardubického kraje a zástupci krajského úřadu. Pracovníci SÚJB z brněnské pobočky se na místo dostavili v 18:00 hod., provedli nezávislé měření, které potvrdilo přítomnost RA látek. Po zaevidování své činnosti bylo dohodnuto, že RA látky budou odvezeny ÚOOZ PČR.

Na místě zásahu bylo dále dohodnuto, že Pardubický kraj osloví ke konzultaci firmu Dekonta, a.s. Po odvozu RA látek budou v práci pokračovat pyrotechnici. Činnost HZS Pardubického kraje bude spočívat pouze v zajištění asistence pro případ vzniku mimořádné události a to na výhradně na výzvu velitele zásahu – příslušníka PČR. Další jednání o možnostech řešení situace proběhne v sídle Krajského úřadu v pondělí 11. 10. 2010. Po celou dobu bude objekt střežen PČR.

11. 10. 2010 - PONDĚLÍ

- na místě probíhá činnost pyrotechniků
- z jednání krajského úřadu – Policie ČR chce zásah provádět jako společný zásah složek IZS podle zákona č. 239/2000 Sb., o IZS ve znění pozdějších předpisů, krajský úřad navrhuje postupovat podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, jako likvidaci nebezpečného odpadu. Úkol z jednání: provést místní šetření na místě události pod vedením inspektora ČIŽP. Šetření se zúčastní zástupci ČIŽP, PČR, HZS Pardubického kraje, ORP Svitavy, obce Bělá nad Svitavou, krajského úřadu, KHS a Dekonta, a.s.

12. 10. 2010 - ÚTERÝ

Na místě je prováděna pouze ostraha objektu PČR.

- 10:00 hod. – zahájeno místní šetření, na jehož základě ČIŽP zkonstatovala, že se na místě nachází z větší části odpady. Byl podán podnět na příslušný ORP (město Svitavy), aby dále činil v souladu s ustanovením §79, odst. 1, písm. f) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

Z vyjádření některých zúčastněných:

- krajský úřad potvrzuje stanovisko ČIŽP, aby bylo postupováno podle zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech.

- PČR požaduje, „*aby jednotky PO - HZS Pardubického kraje prováděly třídění odpadů a nebezpečných látek*“. Stále trvá požadavek, aby zásah probíhal jako společný zásah složek IZS dle zákona č. 239/2000 Sb., o IZS ve znění pozdějších předpisů.
- HZS Pardubického kraje podle sdělení ředitele ÚO Svitavy není k těmto úkonům oprávněn, „*můžeme provádět pouze asistenci, případně dekontaminaci*“.
- starosta ORP předává vyjádření k zápisu z místního šetření písemně dne 13. 10. 2010, „*ve věci nemůže konat v souladu s ustanovením §79, odst. 1, písm. f) zákona č. 185/2001 Sb. o odpadech, především vzhledem ke skutečnosti, že na místě jsou i radioaktivní látky, zbraně a munice a v neposlední řadě vzhledem ke končícímu mandátu zastupitelstva ORP Svitavy před komunálními volbami není zastupitelstvo usnášeníschopné – fakticky neexistuje mechanismus k uvolnění finančních prostředků obce*“.
- 20:00 hod. v budově krajského ředitelství HZS Pardubického kraje proběhla schůzka vedení HZS s krajským ředitelem PČR. Námětem schůzky je vysvětlení si jednotlivých ustanovení zákona č. 239/2000 Sb., o IZS ve znění pozdějších předpisů a další postup při řešení situace v Bělé nad Svitavou. Stanovisko HZS Pardubického kraje: „*Podle § 2 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů nelze událost vyhodnotit jako mimořádnou událost. Odstranění odpadu vzniklého nelegálním skladováním nebezpečných látek mimořádnou událostí není, protože není třeba provádět záchranné a likvidační práce. Likvidaci nebezpečných látek nebo nebezpečných odpadů není možné zaměňovat s termínem likvidační práce, který je definován rovněž v § 2 zákona o IZS.*“
 Ve funkci velitele zásahu je potvrzen příslušník PČR s tím, že HZS Pardubického kraje předsune jednotku do bezpečné blízkosti objektu, aby v případě vzniku mimořádné události mohla co nejefektivněji zasáhnout.

13. 10. 2010 - STŘEDA

Na místě zásahu zahajují činnost pyrotechnici (Obr. 4), velitel zásahu povolává jednotku HZS Pardubického kraje, aby byla na místě a v souvislosti s činností pyrotechniků byla připravena zasáhnout. Jinou činnost jednotka provádět nebude.

Obr. 4: Zbraně a střelivo

HZS Pardubického kraje požádán velitelem zásahu, ředitelem územního odboru PČR Svitavy o asistenci CAS při práci pyrotechnické služby. Na místo se dostavil ŘD ÚO Svitavy. Na místo se rovněž dostavil starosta ORP Svitavy. Bylo dohodnuto, že pyrotechnici budou ještě 3 dny likvidovat munici a pyrotechniku. Poté se bude postupovat podle zákona o odpadech, pravděpodobně bude oslovena firma Dekonta, a.s.

14. 10. 2010 - ČTVRTEK

- **od 9:00 hod.** probíhá na místě činnost pyrotechniků PČR, jednotka HZS Pardubického kraje nadále provádí pouze asistenci. V 14:28 hod. povolává velitele zásahu cestou KOPIS HZS Pardubického kraje odbornou firmu k likvidaci nebezpečných látek na místě události. Oslovena je firma Dekonta, a.s. V 17:00 hod. velitel zásahu organizuje na místě štáb velitele zásahu (štáb nemá náčelníka, pouze členy, jejichž složení se různě mění).

15. 10. 2010 - PÁTEK

- **13:00 hod.** svolal velitel zásahu členy štábu k projednání dalšího postupu. Tohoto jednání se účastní kromě členů štábu velitele zásahu i zástupci krajského ředitelství PČR, zástupci Krajského úřadu, zástupci firmy Dekonta, a.s. Na místě byla ukončena 1. etapa práce

pyrotechniků – odstranění výbušnin a pyrotechniky, které ležely na povrchu. Další činnost bude následující – firma Dekonta, a.s. bude provádět třídění odpadů a nebezpečných odpadů za účasti pyrotechniků pro případ, že by se další pyrotechnika našla při vyklízení objektů. Na základě výzvy velitele zásahu bude na místo vyslána jednotka HZS Pardubického kraje, která bude opět pouze připravena zasáhnout v případě vzniku mimořádné události při činnosti firmy Dekonta, a.s. a pyrotechniků. Zástupci firmy Dekonta, a.s. si prohlédli objekt a sdělili, že v týdnu od 16. 10. do 22. 10. 2011 budou zpracovávat projekt prací.

25. 10. 2010 - PONDĚLÍ

Po schválení projektu se dohodla firma Dekonta se starostou obce Bělá nad Svitavou na terénních úpravách okolí objektu a začíná budovat na místě zásahu zázemí pro svou činnost. Samotnou činnost na místě bude Dekonta, a.s. provádět s pyrotechnickou službou od 4. 11. 2010.

2. 11. 2010 - ÚTERÝ

Podle sdělení velitele zásahu byly zahájeny likvidační práce odbornou firmou.

5. 11. 2010 - PÁTEK

Po provedení přípravných prací zahajuje firma Dekonta, a.s. ve spolupráci s pyrotechnickou službou činnost třídění komunálního a nebezpečného odpadu. Jednotka HZS Pardubického kraje bude po celou dobu na místě pro případ vzniku mimořádné události. K jiné činnosti není oprávněna. Do ukončení třídění bude zásah takto probíhat denně kromě víkendů.

28. 11. 2010 - NEDĚLE

Dekonta, a.s. ve spolupráci s pyrotechnikou dokončila třídění – komunální odpad je separován a odděleně uložen od nebezpečného odpadu – uloženého v plastových kontejnerech. Velitel zásahu svolává na příští den jednání štábu velitele zásahu v rozšířeném složení.

29. 11. 2010 - PONDĚLÍ

- **od 13:00 hod.** probíhá jednání štábu velitele zásahu – po vytřídění látek zůstávají v objektu velmi nebezpečné látky, které je potřeba co nejdříve odvézt. Dekonta, a.s. navrhuje odvoz látek do spalovny. V souladu se zákonem o odpadech dopravu a likvidaci těchto látek ve spalovně v Ostravě zaplatí ORP Svitavy. Transport v režimu ARD proběhne ve čtvrtek 2. 12. 2010 v 11:00 hod. a po předání nákladu ve spalovně a předání vyklizeného objektu uživateli, bude zásah ukončen.

2. 12. 2010 - ČTVRTEK

- **v 13:27 hod.** ukončen transport do spalovny v Ostravě a v 19:11 hod. velitelem zásahu byl zásah ukončen.

POZITIVNÍ POZNATKY Z PRŮBĚHU UDÁLOSTI

- zcela profesionální činnost firmy Dekonta, a.s.
- velmi dobrá spolupráce s majitelem sousedící nemovitosti
- bezproblémová spolupráce zasahujících složek na místě události
- snaha o rychlé řešení situace ze strany krajského úřadu, ORP Svitavy a obce Bělá nad Svitavou

NEGATIVNÍ POZNATKY Z PRŮBĚHU UDÁLOSTI

- nejasnosti a neshody o legislativní rámec nastalé situace – zejména v počáteční fázi zásahu snaha o řešení zásahu v režimu zákona č. 239/2000 Sb., o IZS ze strany Policie ČR a zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech za strany ČIŽP a krajského úřadu
- neschopnost řešení situace ORP v souladu se zákonem o odpadech vzhledem ke končícímu mandátu zastupitelstva ORP Svitavy před komunálními volbami
- komplikace pramenící z práce Policie ČR, konkrétně šetření trestné činnosti v souladu se zákony č. 141/1961 Sb., Trestní řád ve znění pozdějších předpisů a č. 40/2009 Sb., Trestní zákon ve znění pozdějších předpisů a snahou o co nejrychlejší řešení situace z pohledu bezpečnosti tak, aby nedošlo ke vzniku mimořádné události.